

ПРЕДЛОЖЕНИЯ НА КОНФЕДЕРАЦИЯ НА ТРУДА “ПОДКРЕПА“

**за теми за разглеждане и дебат на срещите
с членовете на Европейския парламент от Р България
и ръководствата на Парламентарните групи в Народното събрание на Р България
(11 март 2016 г., Народно събрание)**

Във връзка с апела на Европейската конфедерация на профсъюзите за насърчаване, зачитане и защита на социалните и синдикалните права, КТ “Подкрепа“ предлага:

1. Засилване ролята и ефективността на социалния диалог и на колективното трудово договаряне.

Мотиви: Макар и законодателно регламентиран, силно е подценен диалогът на браншово, областно и общинско ниво. Формалният диалог е причина за формални отношения към социалното сътрудничество.

Важен елемент и продукт от социалния диалог са колективните трудови договори. Формалният диалог на различните нива е предпоставка, която пречи за изработването на колективни трудови договори по браншове и общини. Анализът на КТД показва, че те се сключват предимно на ниво предприятие и е силно подценено отношението към тези договори на ниво бранш или община. Това от своя страна е и една от причините за изключително малкия процент на разпространение и прилагане на браншови КТД или отделни клаузи от тях от Министъра на труда и социалната политика. КТ “Подкрепа“ счита, че е необходимо да се засили ролята и ефективността на социалния диалог с оглед постигане на всеобхватност на Колективното трудово договаряне.

2. Уеднаквяване на правата на работещите по служебно правоотношение с тези на работещите по трудово правоотношение.

Мотиви: В българското законодателство съществува значима разлика в индивидуалните и колективни права на работещите по служебно правоотношение с тези на работещите по трудово правоотношение, която създава социална несправедливост и противопоставяне между отделни групи заети лица. Тези различия се отнасят до свободата на сдружаване, правото на организиране и колективно договаряне, и правото на колективни действия, включително правото на стачка. С това се нарушават международноправни задължения, поети от Република България, а именно Конвенция № 98 на Международната организация на труда. На държавните служители е отнето и правото на допълнително възнаграждение за прослужено време, като по този начин има пряка дискриминация спрямо тях, в сравнение с останалите, полагащи труд. Законът за министерство на вътрешните работи отнема правото на държавните служители, работещи в МВР, да членуват в национални синдикални организации. С това се нарушават норми от Конвенция № 87 на МОТ, както и Конституцията на Република България.

КТ „Подкрепа“ настоява в най-кратък срок да бъдат уеднаквени посочените несъответствия в трудовите права на работещите по трудово и служебно правоотношение чрез необходимите законодателни промени в Закона за държавния служител и Закона за министерство на вътрешните работи.

3. Актуализиране на правото за колективно действие при трудови спорове, като например създаване на специализирани трудови съдилища.

Мотиви: Липсата на специализирани трудови съдилища към момента пречат ефективната и навременна защита на трудовите права на работниците и служителите по

съдебен ред. Съдебните производства по трудови дела са твърде продължителни и липсва специална компетентност на правораздавателните органи.

Наличието на специализирани кадри, занимаващи се само с трудово правораздаване ще доведе до по-качествено и бързо приключване на делата.

4. По-строги изисквания за спазване на трудовото законодателство, включително и в мултинационалните компании, чрез засилване ролята на контролните органи, в това число и на социалните партньори.

Мотиви: Недостатъчният административен капацитет на ИА“ГИТ“ за осъществяване на цялостен контрол по спазване на трудовото законодателство налага и изисква създаването и въвеждането на институцията „Работнически инспектор“, която да подпомага дейността на трудовите инспектори.

Нарушаване прилагането на еднакви стандарти по отношение трудовите правоотношения, в това число заплащането на труда, отчитането и регламентирането на работното време, условията на труд и т.н. между главните изпълнители и подизпълнителите, както и във филиалите на мултинационалните компании у нас и техните централи изискват засилване на контрола по спазване на българското законодателство.

5. Прилагане на добри европейски практики - създаване на паритарни секторни социални фондове чрез механизма на колективното договаряне.

Мотиви: Колективното договаряне е доказано мощен инструмент не само за решаване на проблеми, но и за подобряване условията на труд и почивка, за създаване на по-добри условия за квалификация и преквалификация съобразно необходимостта на работодателите и повишаване ефективността на производствения процес.

Опитът на някои европейски страни показва, че споделеното финансиране на разходите за различните секторни политики чрез фондовете създава по-добри условия за постигане на пълно съответствие с потребностите. Принципите на функциониране на паритарни секторни социални фондове би следвало да бъдат:

- Доброволност;
- Солидарност;
- Отчетност и информираност;
- Фондова организация на средствата;
- Данъчни облекчения - признаване на отчисленията и разходите;

Регламентацията по организацията и функционирането на тези фондове може да бъде уредена със специален закон и КТ ”Подкрепа” заявява готовност да сътрудничи при изготвянето му.

6. Разширяване и доразработване на Европейската стратегическа рамка за безопасност и здраве 2014-2020 г. до Европейска стратегия за безопасност и здраве при работа.

Мотиви: Европейската комисия е институцията, която приема стратегически документ в областта на безопасността и здравето при работа. На практика през 2013 г. той бе понижен от Стратегия в ранг Стратегическа рамка с много дълъг срок на действие от 2014 до 2020 г. Синдикатите остро критикуваха това и справедливата ни позиция бе подкрепена в документ на Европейския парламент, който настояваше да се приеме спешно нова Стратегия по БЗР.

Чрез лобирането на отделни работодателски организации пред Европейската комисия се забави развитието на законодателството в областта на безопасността и

здравето при работа на европейско ниво. В резултат, на което се наблюдава повишаването на мускулно - скелетните увреждания, психосоциалните рискове на работното място и годишно между 50 и 100 хиляди работници се излагат на влиянието на канцерогени при работа. В тази връзка КТ „Подкрепа“ предлага на българските евродепутати да бъдат инициатори за по-голяма настойчивост от страна на Европейския парламент за спешно приемане на нова и по-детайлна Европейска стратегия за безопасност и здраве при работа, по-кратки срокове за приемането на по - изчерпателен списък от канцерогенни вещества. Предлагаме при европейски законодателни инициативи във връзка с БЗР българските евродепутати при необходимост да комуникират със синдикалните експерти или да се обръщат към Националния съвет по условия на труд, за да може законовите норми да бъдат приети от Европейския парламент, така че ефективно и ефикасно да бъдат приложими в българските условия.

7. Противопоставяне на Трансатлантическото търговско и инвестиционно партньорство (ТТІР) и на Всеобхватното икономическо и търговско споразумение (СЕТА).

Мотиви: Преговорите по тези споразумения текат от години, но все още няма пълен анализ и ясна позиция по тях. Договорният процес протича непрозрачно като двата договора съдържат сериозни предизвикателства пред гражданите, потребителите и в частност работниците и служителите. В проектите на двата договора е включена клауза за съдене на държави от инвеститори (ISDS). Това застрашава основни трудови права и интереси, отстоявани в Европа повече от век! Аргументите срещу този тип „договори за свободна търговия“ не могат да бъдат изчерпани в кратко изложение. КТ „Подкрепа“ няколко пъти изпрати мотивираните си опасения до българските управляващи. Европейската конфедерация на профсъюзите също изрази позиция против тези договори, с които се подкопават трудовите и социални права на гражданите. Обръщаме се към представителите на България в Европейския Парламент да настояват за категорично премахване на механизма за съдене на държави и неприемане на ТТІР, които застрашават базови граждански и трудови права.

Обръщаме се към правителството и българските депутати да не ратифицират споразумението СЕТА.

8. Противопоставяне срещу приемането на промени в регламентите на Европейския съюз и срещу въвеждането на двойни стандарти спрямо местни работници, работници емигранти и командировани работници в отделни страни членски на ЕС.

Мотиви: КТ „Подкрепа“ се обръща към българските депутати в Народното събрание и Европейския Парламент да противостоят на планираните промени в два базови европейски регламента за защита на правата на работниците и служителите, в това число социални права и право на свободно движение на хора – Регламент 883/2004 и Регламент 492/2011. В момента в Германия текат дебати работодателите да могат да плащат на мигрантите по-малко от минималната работна заплата за страната. Подобни дискусии се водят и в Дания. Ако Европейският съюз и правителствата на отделни страни-членки позволят изключения от трудовите права и защити за чуждите работници по инициатива на Великобритания, доминото ще повлече всички останали държави, т.е. чуждестранните работници ще бъдат предпочитани от работодателите поради по-ниските разходи, за което ще платим с цената на огромна безработица на българските граждани в собствената им страна. КТ „Подкрепа“ настоява тези промени

да не се приемат, за което ще работи съвместно с Европейската конфедерация на профсъюзите.

В инициативата на ЕКП за зачитане и защита на социалните и синдикални права е поставен акцент върху политиката на редица институции на ЕС, които налагат антисоциални и антитрудови мерки. В този контекст особено негативен сигнал за България дават ежегодните специални препоръки на Европейската комисия към страната. ЕК не пропуска да отбележи, че минималната работна заплата за страната се увеличава „значително“, като така според Комисията се застрашава функционирането на пазара на труда. Разбира се, споменава се и фактът, че минималното заплащане в България е най-ниско в целия Европейски съюз, но на управляващите не само не се препоръчва то да се увеличи, а напротив.

КТ „Подкрепа“ напомня, че данните сочат, че след неколкостранно увеличение на МРЗ, статистиката отчита ръст на заетостта, в този смисъл реалността опровергава насоките на експертите на ЕК.

В допълнение всяка година Комисията обръща внимание на опасността от повишаване на равнищата на минималните осигурителни доходи, тъй като според тях високите МОД могат да препятстват наемането на нискоквалифицирани работници, да увеличат безработицата и намалят конкурентоспособността на българската икономика. КТ „Подкрепа“ обръща внимание, че анализ на Министерство на труда и социалната политика сочи, че подобна взаимовръзка между МОД и безработицата не може да бъде регистрирана.

КТ „Подкрепа“ се обръща за съдействие към управляващите и българските депутати в ЕП, за да стигне обективната информация и данни до експертите на ЕК, въз основа на която те могат да преценят доколко съответстват техните препоръки на реалностите в България.

9. Подкрепа на инициативите на ЕКП за гарантиране и развиване на:

- Свободата на сдружаване
- Право на КТД
- Право на колективно действие
- Достойни и сигурни условия на труд
- Право за информиране и консултиране
- Право на социална сигурност

Мотиви: С подписването на предлагания от ЕКП ангажимент българските евродепутати ще подчертаят своята съпричастност, ангажираност и отговорност за гарантирането на основни човешки права, регламентирани в редица национални и международни актове.